

Avinor Brønnøysund lufthavn
Postboks 150
2061 GARDERMOEN

Saksbehandler: Hege Rasmussen
e-post: fmnohra@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 56
Vår ref: 2005/1451
Deres ref:
Vår dato: 06.06.2014
Deres dato:
Arkivkode: 461.3

Rapport fra tilsyn ved Brønnøysund lufthavn – pålegg om redegjørelse og vedtak om gebyr

Vi viser til tilsyn gjennomført ved Brønnøysund lufthavn 04.06.2014.

VEDTAK

Med medhold i lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 49 bes Avinor AS om å redegjøre skriftlig til Fylkesmannen for de tiltak som er gjennomført for å rette opp registrerte avvik **innen 31. august 2014**. Hvis ikke avvikene da er rettet opp, må redegjørelsen inneholde en tidfestet, forpliktende plan for hvordan disse skal rettes opp.

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt tilbakemelding innen fristen kan det bli aktuelt å ilegge tvangsmulkt. Et vedtak om tvangsmulkt vil fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73.

Brønnøysund lufthavn plasseres i risikoklasse 3.

Med medhold i forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) § 39-6 vil det kreves inn gebyr for kontrollen på kr 4 600,-.

Under tilsynet ble følgende avvik påvist:

Avvik 1 Det er ikke skriftlig dokumenterte rutiner for farlig avfall i internkontrollsystemet.

Avvik 2 Farlig avfall er ikke levert i henhold til gjeldende krav.

Det er også registrert 2 anmerkninger.

BAKGRUNN

Tilsynet var en del av Fylkesmannens rutinemessige oppfølging av konsesjonsbelagte virksomheter der vi er forurensningsmyndighet. Hensikten med kontrollen var å fastslå om virksomheten overholder kravene som er angitt i gjeldende lovverk samt i utslippstillatelsen. Kontrollen er ikke en total gjennomgang av organisasjonen, men en stikkprøvekontroll på utvalgte tema.

Avvik betegnes som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Anmerkning er andre forhold som tilsynsetaten mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse-, miljø- og sikkerhet.

Dokumentgrunnlaget for kontrollen var:

- Utslippstillatelse for Brønnøysund lufthavn datert 28.10.2005
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall, av 13.03.1981 med tilhørende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester, av 11.06.1976 med tilhørende forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter, av 06.12.1996

GJENNOMFØRING

Tilsynet ble gjennomført på Brønnøysund lufthavn 04.06.2014. Deltakere ved tilsynet var Glenn-Robert Johnsen, lufthavnsjef og fra Fylkesmannen deltok Hege Rasmussen (tilsynsleder) og Anette Pettersen.

Det ble først gjennomført en samtale der virksomheten ble bedt om å svare på en del spørsmål knyttet til oppfølgingen av aktuelt regelverk. Det ble også foretatt en befaring på anlegget. Til slutt ble det gitt en kort muntlig redegjørelse over registrerte funn, og informasjon om videre oppfølging av saken.

De temaene som ble tatt opp ved tilsynet var utslippskontroll fra flyplassdriften, kjemikalie- og avfallshåndtering. Internkontroll ble berørt i sammenhengen med disse temaene uten at det ble gått nærmere inn på internkontrollsystemet som helhet.

REGISTRERTE AVVIK OG ANMERKNINGER

Avvik 1 Det er ikke skriftlig dokumenterte rutiner for farlig avfall i internkontrollsystemet.

Avvik fra internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, pkt 6, jf avfallsforskriften § 11-5

Begrunnelse

Det er ikke gjort kartlegging av produksjon av farlig avfall. Som ledd i arbeidet med forebygging av risiko og plikten til å ha forsvarlig håndtering av farlig avfall er det forventet at en virksomhet skal ha oversikt over de typene farlig avfall som produseres og overslag over hvilke mengder man har i løpet av et år. Ved å bare forholde seg til rapporter om levert avfall har man ikke tilstrekkelig sikkerhet for at alle avfallstyper er fanget opp. Det må derfor gjøres

en gjennomgang av de ulike prosessene i virksomheten og kartlegge hvilke avfallstyper som genereres fra disse, og om noen av disse skal klassifiseres som farlig avfall.

Det finnes ikke skriftlige rutiner for farlig avfall som angir konkret hvordan disse avfallsfraksjonene skal håndteres. Det er viktig at avfall som inneholder farlige stoffer tas hånd om på en forsvarlig måte for å sikre at disse stoffene ikke havner på avveie. Farlig avfall skal derfor sorteres i rene fraksjoner, og ikke blandes med andre typer farlig avfall eller ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan også kreve spesielle oppsamlingsenheter eller lagerforhold (f eks reaktive stoffer). Det er derfor viktig at det beskrives hvordan de enkelte typene farlig avfall som oppstår skal håndteres.

Avvik 2 Farlig avfall er ikke levert i henhold til gjeldende krav.

Avvik fra avfallsforskriften § 11-8

Begrunnelse

Det er krav i regelverket om farlig avfall at virksomheter som produserer mer enn 1 kg farlig avfall per år skal levere den totale mengden farlig avfall minst en gang per år. Dette gjelder selv om lagerkapasiteten ikke er overskredet. Ved Brønnøysund lufthavn har farlig avfall vært levert med ulike intervaller, og det har jevnlig gått mer enn ett år mellom hver levering.

Anmerkning 1 Tankanlegg på lufthavnområdet er ikke tilstrekkelig sikret mot fare for forurensning.

Referanser: produktkontrollloven § 3, forurensningsloven § 7, forurensningsforskriften kapittel 18 og internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, pkt 6

Begrunnelse

Ved tidspunktet for gjennomføring av tilsynet var et lagerbygg nylig revet. Flere tanker/beholdere med drivstoff og avisingskjemikalier var dermed midlertidig plassert på utilfredsstillende områder mens det pågår arbeider med opparbeiding av et nytt, permanent lagerområde for disse.

Det er gjennomført miljørisikoanalyser der det påpekes behov for tiltak ved flere av tankene innenfor lufthavnområdet, blant annet en dieseltank for påfylling av drivstoff og en tank for baneavisingskjemikalier.

Det arbeides for tiden med å få disse tingene på plass. Det anføres derfor ikke som avvik her, men vi ønsker likevel å påpeke tanklagringen i form av en anmerkning.

Vi orienterer om at det er vedtatt et nytt kapittel 18 i forurensningsforskriften med regler om tanklagring. Dette kapitlet omfatter tanker for petroleumsprodukt større enn 10 m³ og tanker for andre kjemikalier og farlig avfall større enn 2 m³. I forskriften er det satt en frist til 1. januar 2019 med å etterkomme kravene til sikring av de tankene dette gjelder.

Vi gjør oppmerksom på at virksomheten uavhengig av dette har et selvstendig ansvar for å ivareta risikoforhold og unngå fare for forurensning også for andre tanker enn de som omfattes av dette regelverket. Her forventes det som minimum at tanker/beholdere med

miljøskadelige stoffer oppbevares på et sikkert område, med mulighet for å oppdage og ta rede på søl og lekkasjer (dvs fast dekke eller annet oppsamlingsarrangement) og at det finnes tilstrekkelig utstyr tilgjengelig for å ta rede på slikt søl og lekkasjer.

Det er flere aktører som opererer innenfor flyplassområdet, som disponerer tanker av ulike typer. Det er Avinors ansvar, som flyplassseier, å påse at alle aktørene etterkommer de gjeldende kravene.

Anmerkning 2 Substitusjon av miljøskadelige kjemikalier er noe mangelfull.

Referanse: produktkontrollen § 3 a

Begrunnelse

Avinor ved Brønnøysund lufthavn virker å ha god oversikt over kjemikalier som er i bruk. Avinor benytter Eco Online for oversikt over kjemikalier og tilhørende produkttablader og stoffkartoteket er oppdatert på hva som finnes på lager.

Brønnøysund lufthavn er delvis bundet av Avinors sentrale innkjøpsavtaler, men står fritt til å velge enkelte produkter selvstendig. Vi fikk forståelse for at man ikke har lyktes helt å få innført effektive rutiner for substitusjon av miljøskadelige kjemikalier. Her kan vi opplyse at det finnes en modul for vurdering av kjemikalier i Eco Online, og denne vil kunne danne et godt grunnlag for arbeidet med substitusjon.

ANNET

Resipientovervåking

Avinor har gjennomført overvåking av resipienten ved Tverrøya på bakgrunn av at det her er et sårbart arkipel. Utslipp av avisingskjemikalier gikk til fjæresonen her på det tidspunktet da utslippstillatelsen ble gitt. Under tilsynet ble behovet for videre overvåking tatt opp på bakgrunn av at det vises stabilt lave verdier i området, og at avløpet fra lufthavnen senere er lagt om og nå slippes ut på dypt vann i fjorden.

Fylkesmannen ser i utgangspunktet ikke at det skal være nødvendig for Avinor å fortsette overvåking av dette området, så lenge det ikke er påvirket av flyplassdriften. Eventuelt at overvåkingen kan reduseres dersom påvirkningen nå er mindre enn på tidspunktet da krav om slik overvåking ble satt. På bakgrunn av en søknad, med relevant dokumentasjon, vil vi kunne endre dette vilkåret.

Lagring av farlig avfall

Grunnet den pågående ombyggingen er farlig avfall for tiden oppbevart provisorisk i lufthavnens garasjeanlegg. Vi minner om at det stilles krav om sikret område for farlig avfall der det er lagt til rette for sortering i de nødvendige fraksjonene, i egnede oppsamlingsenheter, med god merking av lagerområde og beholdere og at det er mulighet for å oppdage og samle opp søl og lekkasjer. Det skal også finnes tilstrekkelig med utstyr i tilknytning til farlig avfallsagret for å kunne ta rede på søl og lekkasjer.

RISIKOKLASSE

Brønnøysund lufthavn er ikke tidligere plassert i risikoklasse. Vi ønsker nå å benytte anledningen til å gjøre vedtak om dette da det vil lette vår oppfølging av anlegget senere.

Avinors anlegg ved Brønnøysund lufthavn plasseres i risikoklasse 3. Dette er gjort ut i fra en vurdering av at virksomheten kan forårsake et moderat utslipp, samtidig som resipienten må kunne karakteriseres som relativt følsom. Plassering i risikoklasse skjer for øvrig ut ifra skjønn.

Risikoklasse har direkte konsekvens ved innkreving av gebyr for gjennomføring av tilsyn av inntil en dags varighet. Hvilken risikoklasse en virksomhet er plassert i har også en viss betydning for Fylkesmannens planlegging av tilsyn. For øvrig finnes det egne satser for gjennomføring av større revisjoner. Disse er basert på ressursbruk og er dermed uavhengig av plassering i risikoklasse.

GEBYR

Fylkesmannen er pålagt å kreve inn gebyr ved tilsyn i henhold til *forskrift om begrensning av forurensning* (forurensningsforskriften) kapittel 39 *gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven*. Gebyr for virksomheter med tillatelse fastsettes ut fra risikoklasse. Da det ikke er fastsatt risikoklasse for Brønnøysund lufthavn vil det benyttes gebyrsats som for risikoklasse 4.

Dette innebærer at virksomheten skal betale kr 4 600,- i gebyr for tilsynet, jf forurensningsforskriften § 39-6 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse. Fylkesmannen vil oversende opplysninger om kontrollen til Miljødirektoratet, som vil stå for innkreving av gebyret.

SAKSOPPLYSNINGER OG KLAGEADGANG

Vi ber i første omgang om en redegjørelse for hvordan Avinor vil følge opp de avvikene og anmerkningene som er registrert. Vi gjør oppmerksom på at dersom vi finner det nødvendig kan det i vår videre oppfølging bli gitt pålegg om gjennomføring av tiltak.

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse **innen 3 uker** fra det tidspunktet underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkommende part. En eventuell klage skal angi det vedtak som det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, 8002 Bodø.

En eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning, eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf forvaltningsloven § 42. Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages.

En eventuell klage på kontrollgebyr gis ikke oppsettende virkning. Gebyret må betales i henhold til ovenstående, og et eventuelt overskytende beløp vil refunderes fra Miljødirektoratet.

Det gis en frist på 14 dager fra dette brevet er mottatt til å kommentere tilsynsrapporten. Etter denne fristen vil rapporten anses som endelig.

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Hege Rasmussen
senioringeniør

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.